

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK IV.

ŁÓDŹ, SOBOTA 19 LUTEGO 1949 ROKU

Nr. 49 (1061)

Strzelają do robotników

manifestujących przeciw bezprawnym redukcjom
Nowa ponura zbrodnia marshallowskiego rządu de Gasperi

W Rzymie odbył się wczoraj dwugodzinny strajk generalny, proklamowany przez Izbę Pracy w proteście przeciw zbrojnemu wystąpieniu policji onegdaj wieczorem w miejscowości Isola Tri. Za miesiąc w Isola Tri rozpoczęły się przed wczoraj wieczorem, po ogłoszeniu wiadomości, że 50 robotników wielkiej fabryki papieru ma być zredukowanych. Robotnicy udali się w pochodzie do

fabryki. Po drodze zostali napadnięci przez uzbrojoną policję, która wystąpiła przeciw manifestantom przy użyciu broni palnej, gazów i bomb łzawiących. Wśród manifestantów jest wielu ciężko rannych.

Drukarze we Włoszech strajkują całą dobę, tak aby rano nie mogły ukazać się gazety. W Genui strajk robotników portowych rozpoczął się wczoraj rano.

Zastrajkowali też pracownicy wielkiej fabryki metalurgicznej pod Genuą. Strajk urzędników miejskich we Włoszech trwa już od tygodnia i objął ponad 350.000 ludzi. Nic nie wskazuje na jego rychłe zakończenie.

W przemysle chemicznym strajkuje 300.000 pracowników. W Sardynii i na Sycylii strajki objęły wszystkie gałęzie przemysłu.

Pozdrowienia chłopom polskim

przesyłają przodownicy rolnictwa radzieckiej Ukrainy

W Związku Radzieckim istnieje piękna tradycja. Co pewien czas zbierają się tam przodownicy pracy w przemyśle i rolnictwie, by wraz z przedstawicielami rządu i partii bolszewickiej omówić sprawę dalszego rozwoju produkcji i podniesienia poziomu życiowego pracujących. Ostatnio odbyła się taka narada przodowników rolnictwa ukraińskiego w Kijowie. Konferencja ta wywołała szczególne zainteresowanie w Polsce.

Była to bowiem nie tylko płodna i ważna narada gospodarzy ziemi ukraińskiej i nowatorów rolnictwa, ale i wielka manifestacja przyjaźni polsko-radzieckiej. Na naradzie obecni byli delegaci chłopów polskich, której gospodarze ukraińscy zgottowali serdeczne i gorące przyjęcie.

Pismo kochaników ukraińskich spotkało się z szerokim oddźwiękiem wśród chłopów w Polsce, porusza ono bowiem szereg zagadnień nurtujących od wielu lat również i nasz lud pracujący.

Chłopi nasi żyją zagadnieniem jak złamać wycisk na wsi, jak podnieść urodzaj i zwiększyć hodowlę, jak zapewnić najlepsze wyniki ciężkiej pracy rolnika, jak zaprowadzić na wsi nowoczesne metody uprawy roli, jak zabezpieczyć się przed klęskami nieurodzaju, w jaki sposób udostępnić chłopu maszynę i wysoką agrotechnikę i jak radykalnie podnieść stan materialny, zdrowotny i kulturalny wsi. Zapoznanie się z bogatymi doświadczeniami ukraińskich chłopów, zdobytymi w walce z wszystkimi siłami, które nie chciały dopuścić do wyzwolenia wsi z nędzy i ciemnoty — pozwoli dać odpowiedź na te pytania.

Chłopi nasi nie mieli przed wojną możności zapoznania się z doświadczeniami ich braci w Związku Radzieckim. Obecnie mają tę możliwość i korzystają z niej. Po- byt delegacji chłopów polskich na Ukrainie i list kolchoźników ukraińskich udostępnia te doświadczenia szerokim rzeszom chłopów polskich.

Indonezja walczy

Agencja ANP donosi, że na Jawie i Sumatrze trwają działania wojenne między wojskami holenderskimi i Indonezyjczykami. Na Jawie Indonezyjczycy przewalili komunikację między miastami Malang i Batu. Ciężkie walki toczyły się w pobliżu Surabai.

Indonezyjczycy zaatakowali pozycje holenderskie w rejonie Bandunga. Starcia wojenne zanotowano również w rejonie Probolingo.

W Kijowie odbyła się narada przodowników ukraińskiego rolnictwa, w której wzięło udział 1.700 delegatów.

Na konferencji zaproszono w dniu 14 bm. polską delegację chłopską, która została przyjęta przez przodowników ukraińskiego rolnictwa z niezwykłą serdecznością.

Uczestnicy konferencji uchwalili jednomyślnie tekst pisma, zawierającego braterskie pozdrowienia dla chłopów polskich.

Uczestnicy narady podkreślają w swym piśmie, że musieli pokonywać liczne trudności przy budowie podstaw ustroju kolchozowego. Przeszkadzali rozmaici wrogowie — agenci wywiadów obcych, trockiści, bucharinowcy, petlirowcy, nacjonalisci, białogwardziści, kulacy i reakcyjna część duchowieństwa. Wrogowie szerzyli nieustannie brednie i plotki o kolchozach. Ale te oszczerstwa rozwiały się bardzo szybko.

Nowe natarcie

wojsk ludowych w Grecji

Rozgłoszenia Wolnej Grecji donosi, że oddziały greckiej armii demokratycznej rozpoczęły w rejonie Karpenisa silne przeciwnatarcie przeciwko jednostkom armii monarchistycznej. W pierwszym dniu ataku oddziały ateńskie zostały wyparte ze swych pozycji obronnych i poniosły znaczne straty w zabitych i rannych.

Z początku znaleźli się wśród średniaków, a nawet wśród biednych chłopów tacy, którzy wahali się. Ludzie żyli bowiem setki lat po staremu, kroczyli po starej drodze, grzebieli przed kulakiem i obszarnikiem, przed lichwiarzem i spekulantem. Ta stara, kapitalistyczna droga nie podobała się chłopom. Lecz ludzie przywykli do niej, nikt jeszcze wówczas nie dowiedział, że można żyć inaczej, że można żyć lepiej.

Wrogowie kolchozów wykorzystywali ciemnotę ówczesnych chłopów, wśród których było bardzo wielu analfabetów. Kulacy, reakcyjna część duchowieństwa i wszyscy wrogowie ustroju kolchozowego, stawiali zwłaszcza na ciemnotę i zaoferowanie kobiet na wsi.

„Ale my — czytamy dalej w liście — pokonałiśmy wszystkie trudności i przezwyciężyliśmy wahania, gdyż kroczyliśmy za partią bolszewicką. Przekonałiśmy się, że ustroj kolchozowy rzeczywiście otwiera chłopu drogę do życia dostojnego i kulturalnego”.

Piszemy wam o tym wszystkim — czytamy dalej w liście — dlatego, że i na Waszej drodze są trudności. Wrogowie przeszkadzają Wam i będą przeszkadzać w budowie nowego życia. Będą oni usilowo występować o bludnie jako Wasi przyjaciele i straszyc Was, aby wzbudzić nieufność do nowego życia.

Autorzy listu podkreślają, że chłop polski, krocząc za klasą robotniczą, za Polską Zjednoczoną Partią Robotniczą, kierującą się zasadami Lenina — Stalina — pokonała wszystkie przeszkody.

Już dziś! Już dziś!

„EXPRESS” rozpoczyna druk nowej
frapującej powieści ANDRZEJA
ZAŃSKIEGO p. t. „OCZY KRYSZTYNY”

Kuomintang przestał istnieć!

Nieistniejący premier nieistniejącego „rządu” kuomintangowskiego, zbrodniarza wojenny Nr. 13 — Sun-Fo, który zgodnie z nadeszłymi informacjami miał jakoby zrezygnować ze swego „stanowiska” w ubiegły wtorek — podał w dniu dzisiejszym w Kantonie do publicznej wiadomości, że nadal sprawuje swój „urząd”.

Wydarzenie to najlepiej ilustruje niesłychany chaos, jaki panuje w sferach byłego rządu kuomintangowskiego, którego część rezyduje obecnie w Nankinie, część w Kantonie, zaś reszta ukrywa się.

„Członkowie gabinetu” przebywają w Kantonie, gdzie jednak nie ma parlamentu. Resztki Juana (ciała ustawodawczego) schroniły się do Nankinu, gdzie znajduje się także „p. o. przewodniczącego” — zbrodniarza wojenny Nr. 2 — Li-Tsung-Jen, o którym krąży pogłoski, że przygotowuje się do ucieczki.

Dalszą częścią tego pochwytowanego na kawałki weża kuomintangowskiego jest sam Czang-Kai-Szek, który utrzymuje nieprzerwaną łączność telefoniczną i radiową z Li-Tsung-Jenem, rezydującym w Nankinie. Kuomintangowskie „ministerstwo informacji” ogłosiło, że Czang-Kai-Szek, aczkolwiek czasowo nie pełni obowiązków przewodniczącego „jednak w dalszym ciągu stoi na czele partii, jako jej naczelny wódz”.

Gangsterzy bez maski

(Kr) Dziś chyba już nikt nie ma wątpliwości co do tego, dlaczego bankierzy i wielcy kapitaliści amerykańscy tak boją się pokoju, zakończenia „zimnej wojny”, uregulowania sporów międzynarodowych i współpracy między narodami. Rekinom kapitalistycznym idzie oczywiście o nakręcenie koniunktury, idzie im o to, aby na rozpetanej przez siebie hysterii wojennej, na utrącaniu wszelkiej współpracy, utrzymać jeszcze choć na pewen czas w pełni zatrudnienie przemysłu zbrojeniowego i zarobić nowe miliardy na głodzie i nędzy milionów ludzi.

Kto jeszcze miał najmniejsze wątpliwości co do lichwiarskiego wyzysku, z jakim uprawiają kapitaliści amerykańscy swą osławioną „pomoc” dla głodującej Europy, tego przekona ostatecznie ciekawy incydent, który miał ostatnio miejsce. Oto na Międzynarodowej Konferencji Żywnościowej, która odbyła się w Waszyngtonie, delegat radziecki oświadczył, że w razie zawarcia międzynarodowego układu żywnościowego, ZSRR gotów jest dostarczyć do dyspozycji krajów potrzebujących wielkiej ilości pszenicy po niskich cenach i to nie za walutę dolarową.

Zdawałoby się, że taka humanitarna, uczciwa propozycja na rzecz głodujących narodów spotkać się winna z uznaniem i entuzjazmem. Ale okazało się, że wręcz przeciwnie wywołała ona popłoch i panikę wśród imperialistów amerykańskich. Zresztą nie dziwnego, bo przecież musi ona poważnie zagrozić wspaniałym interesom monopolistów amerykańskich, musi podważyć wygórowane, lichwiarskie ceny, po jakich „dobroczyńcy” amerykańscy dostarczają pszenicę krajom, którym rzekomo pomagają do odbudowy.

Przecież właśnie nowy „plan Trumana”, który ma na celu t. zw. „niesienie pomocy krajom zaoferowanym”, przewidywał oparcie się o Międzynarodową Organizację Żywnościową (FAO) aby pod płaszczykiem nowej „pomocy” zapewnić ekspansję monopolistów żywnościowych.

Oczywiście „nietaktowna” propozycja radziecka wywołała niesłychane zdenerwowanie wśród eksporterów amerykańskich, kanadyjskich i austrialskich, bo grozi ona znacznym obniżeniem cen za pszenicę. Ale nie ma obawy. Gangsterzy kapitalistyczni napewno znajdą odpowiednie „powody”, aby zerwać porozumienie międzynarodowe i zmusić głodujące kraje do zakupienia pszenicy po wygórowanych cenach.

A wtedy cała „nieprzekupna” prasa zachodnia będzie mogła na nowo rozpocząć hymny pochwalne o tym, jak to kochany Wuj Sam „bezinteresownie” pomaga głodującym.

Referat dr Suchego

na Uniwersytecie Nowojorskim

Delegat Polski w ONZ dr. Juliusz Suchy wygłosił na Uniwersytecie Nowojorskim, podczas specjalnej konferencji, poświęconej ONZ, referat, w którym poruszył sprawę projektu paktu atlantyckiego.

Mówca stwierdził, że Stany Zjednoczone i Wielka Brytania, dążąc do realizacji tego paktu, chce postawić ONZ przed faktem dokonanym. Akcja ta podrywa autorytet ONZ i może doprowadzić do załamania się całej Organizacji.

Dr. Suchy oświadczył dalej, że konflikt między ustrojem socjalistycznym, a kapitalistycznym, który istniał nawet podczas wspólnej prowadzonej wojny, nie usprawiedliwia obecnej „zimnej wojny”, prowadzonej przez Stany Zjednoczone. Kolejne etapy „zimnej wojny” — to plan Marshalla, odbudowa Niemiec zachodnich, blok zachodni i obecnie pakt atlantycki. Wszystkie te posunięcia są niezgodne z Kartą ONZ.

Z kolei dr. Suchy wspominał o szybkiej po wojennej odbudowie Polski.

Mówca zakończył wezwaniem do utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa w ramach ONZ oraz do załatwienia sporów na drodze pokojowej za pomocą cierpliwych rokowań.

Referat dr. Suchego spotkał się z aplauzem audytorium — przeszło 300 nauczycieli, uczestników kursu ONZ.

„New York Times” ogłosił streszczenie referatu p. t.: „Pakt zachodni uważany jest za groźbę dla pokoju — delegat Polski do ONZ oświadcza, że istnieje zdrowa podstawa współpracy”.

Polski poeta

do Ilii Erenburga

List otwarty St. R. Dobrowolskiego w 40-letni jubileusz pracy znakomitego pisarza radzieckiego

Znany poeta i literat polski Stanisław Ryszard Dobrowolski wysłał do Ilii Erenburga list z okazji 40-lecia Jego pracy pisarskiej, który zamieszczamy w obszernym skrócie:

Drogi mój!
Z „Literaturnej Gazety” dowiedziałem się, że przed niewiele dniami odbyła się w Moskwie uroczystość jubileuszowa z powodu 40-lecia Twojej pracy literackiej. Wybacz mi początkowe zdziwienie! Jakże to? Przecież tak niewiele jeszcze czasu minęło od naszego ostatniego spotkania w pamiętne dni wrocławskiego Kongresu Intelektualistów kiedy patrzyliśmy wszyscy, jak z żarem dwudziestoletniego młodzieńca występowałeś w obronie wszystkiego, co najpiękniejsze i najlepsze w życiu, w obronie prawdziwej cywilizacji i pokroju.

Jeszcze kilka miesięcy temu spoglądałem w Twoje młode oczy i słuchałem Twoich słów nabrzmiałych zapalem młodoci... a tu już jubileusz 40-lecia pracy!

Kochany Przyjacielu!

Tetraz także uprzytomniłem sobie, jaką długą i trudną i piękną drogę musiałeś przebyć od tamtych książek które tu wszyscy wtedy czytaliśmy — do tych dni, które niedawno groźnie stanęły przed nami jako dni wielkiej próby, próby miłości człowieka, swobody, sprawiedliwości, ojczyzny i świata.

I oto przyszedł dzień, kiedy na naszą i Twoją ojezyczną runęła burza barbarzyństwa, kiedy zwała się na cały cywilizowany świat nawalnicą nihilizmu, okrucieństwa, podłości i zbrodni.

I wtedy to Twój głos, głos pisarza-humanisty, który gorąco ukochał człowieka, zabrzmiał w chórze najszlachetniejszych twórców i donośnie.

Myślę, że jak wielu spośród nas, którzy mamy serce ludzkie, łamałeś się długo z grozą współczesnego sobie świata — światła wyzysku i nędzy, okrucieństwa i wojny, podłości i zbrodni, na które skazywał nas kapitalistyczny porządek życia. Szukałeś wyjścia z ciemności i siły do walki. I znalazłeś je. Znalazłeś je w socjalizmie. Socjalizm dał Ci siłę i wielką wiarę w zwycięstwo.

Drogi Ili! Byłeś u nas nie raz. Pamiętasz Polskę dawną i przypatrywałeś się życiu nowej. To nam pozwoliło prze-

konać się, że jesteś dla nas szczerym przyjacielem.

I staraliśmy się nie ukrywać swojej dla Ciebie przyjaźni, przyjaźni wyrastającej jak najpiękniejszy kwiat w atmosferze serdeczności wiążącej ludzi i narody.

Kochamy Cię, drogi, i szanujemy. Za Twoją niełatwą drogę pisarza-artysty, za Twoją młodość serca za bezkompromisowość w walce o piękno, za Twoje wszystkie książki — złe i dobre, za powieści i opowiadania, za wiersze i publicystykę, za wszystko, za Twoją żarliwość i wiarę niełatwo zdobytą, za Twoje umiłowanie

swojego narodu, i wszystkich ludów świata, nawet za Twoją nienawiść płynącą z serca, które chce kochać ale tylko to, co godne miłości.

Kochamy Cię we wspólnej wierze w bliskie zwycięstwo najmilszych marzeń szczerych humanistów — w triumf socjalizmu.

I to chcieliśmy Ci powiedzieć w dniu Twojego jubileuszu, oczekując, że idąc wciąż dalej i dalej po wybranej drodze obdarzysz nas jeszcze niejednym dziełem godnym tego zwycięstwa i tego triumfu.

Bądź szczęśliwy i nie zapominaj o nas — milionach swoich przyjaciół w Polsce. I o jednym z nich, który Cie pozdrawia.
Stanisław Ryszard Dobrowolski

3-ci dzień procesu bandy NSZ

„Pojąłem istotę zbrodni!”

Spóźniona skrucha ks. Fertaka

Składając wczoraj zeznania przed Rejonowym Sądem Wojskowym w Warszawie proboszcz parafii Mrozy ks. Kazimierz Fertak przyznał, iż był połączony z NSZ licznymi kontaktami.

Wspomina, jak zbierał datki „na cele organizacyjne”, w „miejscowych sklepikach”, a także, jak udzielał noclegu uzbrojonym członkom band leśnych.

Oskarżony przyznaje, iż w drugi dzień Wielkanocy 1946 r. udał się do lasu, aby uczestniczyć „w świętym” grupie dywersyjnej.

Ksiądz Fertak przyznał, iż posiadał pistolet.

Oświadczył on również: „Przebywając w więzieniu miałem możność zastanowienia się nad działalnością związków i organizacji nielegalnych.

Stwierdziłem, iż obraz tej działalności jest namalowany krwią pomordowanych ojców rodzin, pojąłem lzy nieletnich sierot, rozpacz i niedolę rodzin po pomor-

wanych, pojąłem istotę rabunków i grabieży.

Zdałem sobie sprawę że będę karany nie dlatego, że jestem, księdzem, kapłanem, lecz dlatego, że źle postępowałem, źle czy niłem, pragnąłbym bardzo, proszę Wysockiego Sądu, aby połozenie, w jakim dziś się znajduję, było ostatecznym ostrzeżeniem dla wszystkich kapłanów”.

Proboszcz parafii w Kuflewie ks. Wiktor Lubiński zeznał przed Sądem, iż ksiądz Fertak uprzedził go o przyjeździe — jak się wyraził — „ludzi z lasu”.

Na pytanie prokuratora, co rozumiął oskarżony przez określenie „ludzi z lasu” ks. Lubiński daje wykretną odpowiedź, oświadczając, iż nie wiedział o działalności band leśnych i „w ogóle nie stykał się z tymi sprawami”.

Odczytanie wykazów broni, odnalezionych w bandyckich kryjówkach, list personalnych band i innych dowodów, zamknięło trzeci dzień rozprawy, która podjęta będzie w nadchodzący poniedziałek dn. 21 bm.

Nasze Pady

STAŁY CZYTELNIK Z ŁODZI: Radzimy Panu niezwłocznie zameldować się u swoich władz. Wszelkie konsekwencje, jakie Pan ostatecznie będzie musiał ponieść są lepsze, niż przewlekanie tej całej sprawy, która przecież i tak kiedyś musiałaby się dla Pana zakończyć niepomyślnie. Niech Pan sprawę przedstawi tak, jak ona rzeczywiście wygląda, a na pewno nie wyjdzie Pan na tym źle.

MACIEJEWSKA CZESŁAWA: Jeżeli pragnie Pani zasięgnąć naszej opinii co do wartości Pani nowelki, prosimy nadesłać nam ją do oceny.

SKIERNIEWICZANKA: Wyższa Szkoła Filmowa, Łódź, ul. Targowa 6.

KRYSTYNA: Może spróbuje Pani szczęścia w Urzędzie Zatrudnienia w Łodzi, ul. Strzelców Kaniowskich 58.

CZARNOWSKI JÓZEF Z MAZOWSZA: Nie ma Pan żadnych praw do odszkodowania. Może Pan tylko ubiegać się o zatrudnienie w fabryce, w której Pan przed tym pracował. Album Wicka i Wacka przesyłamy, po otrzymaniu na adres „Expressu Ilustrowanego” Piotrkowska 102a, 120 złotych tytułem opłaty za album i przesyłkę. Prosimy o nie nadsyłanie znaczków pocztowych, gdyż odpowiadzi prywatnych nie udziela my.

TERENIA Z WŁODZIMIERSKIEJ: W sprawie kursów korespondencyjnych proszę poinformować się w Związku Młodzieży Polskiej (Wydział Oświaty) ul. Jarcza 45.

TECHNIK WŁOKIENNICZY: Proszę w tej sprawie zwrócić się do Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Włókienniczego, ulica Sienkiewicza 13.

MICHAŁ GRZEŚKO z ALEKSANDROWA: Matkę, która znajduje się na terenie Francji może Pan odszukać za pośrednictwem Polskiego Czerwonego Krzyża, Warszawa, ul. Piłsudskiego 26, lub PCK Łódź, ul. Piotrkowska nr. 236. Może Pan również wszcząć poszukiwania przez Ambasadę Polską we Francji.

BAR-BA: Droga Pani! Jest chyba jakaś tragiczna pomyłka, że żyjąc w obecnej rzeczywistości trwa Pani w takiej rozpaczliwej powadze swego nieślubnego urodzenia. To, że do tej pory posiada Pani w swej metryce rubrykę „NN” jest tylko Pani winą. Należy jak najszybciej zgłosić się do Urzędu Stanu Cywilnego, Al. Kościuszki 1 i uregulować w sprawie te sprawy.

WIAKA z MARYŁA: Podajemy Paniom adres jednej z większych Szkół Handlowych w Łodzi. Jest to Państw. Liceum Handlowe, ul. Księży Młyn 13. Tam też będą mogły Państwo zasięgnąć wszelkich interesujących Je informacji.

E. MICHAŁOWSKA

Nakładał jej na talerze, wybierał, co smaczniejsze. Rumieńce wystąpiły jej na twarzy. Czuli się doskonale.

W małym kręgu między stolikami tańczono. Janka patrzyła ciekawie.

— Chciałaby pani zatańczyć?

— Ja nie umiem tańczyć. Tańczyłam dotąd tak niewiele.

— Ja także niewiele tańczyłam. Może spróbujemy? — Wstał.

Podniosła się rozbawiona.

— Ależ mnie się nogi płaczą.

— Spróbujemy.

Przeszli między stolikami, dostali się w krąg kolorowych reflektorów. Zwróciła się do niego uśmiechnięta i czekała, aż ją obejmie. W momencie, gdy wysuła ku niej ramiona i podszedł blisko, znalazła się tuż przed jego twarzą, spożądała nagle i pełną nową wyrazu.

Gdy poczuła jego ramię, obejmujące jej plecy, gdy jej włosy musnęły jego go rący oddech, ogarnął ją nagły niepokój. Poczuła szum w uszach, zakręciło się w oczach. Była bliska omdlenia. Dała się prowadzić bezwładnie w rytm jakiejś cudownej melodii. Zamknęła szum restauracji, zniknęło mrowie ludzi, byli sami, blisko, spleceni ramionem...

W jakimś momencie czar przysł. Lecz

wypuścić ją z ramion. Muzyka już nie grała. Spojrzała na niego, zbudzona ze snu. Zauważyła, iż był błydy i patrzył na nią ze skupieniem.

Uśmiechnęła się zmieszana.

— Miał pan rację. Ten szampan...

Gdy usiedli przy stoliku, unikała jego wzroku. Mówiła coś szybko siląc się na weselość. A I-Łęcz czynił wysiłki, by się opanować. Starał się być przez resztę wieczoru serdecznym tylko przyjaacielem, lecz mimo wysiłków spojrzenia jego pełne były ciepła i uczucia.

Nie chciała już tańczyć. Nie piła już także swego wymarzonego szampana. Był księżycowy wieczór, gdy wyszli z zadymionego lokalu. Łęcz nie miał swego auta. Szli pieszo przez rozświetlone tajemniczym blaskiem planty. Nie sprzeciwiała się, gdy ją wziął pod ramię. Nabrała tylko głęboko powietrza, jak człowiek, który boi się utonąć. Nie mówił nic. Tu i owdzie, na ławeczkach siedziały zakochane pary, wpatrzone zahipnotyzowanymi oczyma w księżyc.

Janka szła ra pół przytomna, jak wtedy, gdy tańczyła tam na sali, w jego ramionach. Cisza między nimi była pełna czegoś przejmującego aż do bólu.

Jakże przedko znaleźli się przed jej

123

domem. Chciała jeszcze chodzić całym godzinami. Chciała czuć to niepokojące cierpienie, pełne uroku i bolesnego szczęścia. To coś nowego i tak cudownego...

Stali naprzeciw siebie. Smuga sinawego światła kładła się ostrą linią w mroki bramy. Czemu on nic nie mówi, czemu nie mówi? Stoi i patrzy i patrzy... Poczęła drżeć.

Wyciągnął ręce... Wsunęła się w jego ramiona z cichym westchnieniem.

ZAKOŃCZENIE

Siedziała na leżaku pod olbrzymią liptą i po raz tysięczny chyba przetrawiała wszystko na nowo.

A więc ten niezapomniany wieczór dla uczczenia przyjaźni. Przyjaźni, co za ironia! Szampan, taniec, spacer przy tym idiotycznym księżycu.

A potem... rzuciła mu się w ramiona. Tak, nie ma co oszukiwać. Przecież nie porwał jej, nie zmusił. Sama, z własnej woli tuliła się do niego. Pamięta jeszcze ciepło jego szyl na swoim policzku i mocny uścisk jego obejmujących ramion.

A potem ktoś przechodził i ona przez żalona uciekła do domu. Bez jednego słowa pożegnania.

I do dziś palą ją policzki ze wstydu. Co on sobie pomyśli! Spła się szampanem, a potem takie hece wyprawiał!

Jakie to szczęście, że na drugi dzień nie dzwonił do niej i nie przyszedł. Drżała z lęku, by nie zechciał się z nią zobaczyć. Spałaby się ze wstydu! Nie, nie była w stanie spojrzeć teraz Łęczowi w oczy.

D.c.n.)

PRZYGODY WICKA I WACKA

WACEK: — Te, patrz! Ogonek!...
WICEK: — Nie jestem ślepy!...
WACEK: — To może staniemy?
WICEK: — Też głupie pytanie! Napewno staniemy!

KIEROWNIK: — Gdy zawołam: brać, to brać! Tylko szybko!
WACEK: — Brać! Słyszysz?...
WICEK: — Nie jestem głuchy! Napewno się pospieszymy!...

KIEROWNIK: — Uwaga!... Brać SASIAD: — No nie spać tam!
WACEK: — Co to znaczy?!...
WICEK: — System łańcuskowy!
WACEK: — A tośmy wpadli!

KIEROWNIK: — Dziękuję panom za waszą honorową współpracę przy układaniu tych kamieni!...
WACEK: — Co? Honorową? I stawaj tu, bracie, w ogonku!...

Wycieczki do Pragi organizuje „Orbis“ w połowie marca

„Orbis“ organizuje dwie 6-dniowe wycieczki na Wiosenne Targi, jakie odbędą się w Pradze Czeskiej w połowie marca rb.

Jedna wycieczka wyruszy autokarem „Stalowa Strzała“, druga pociągiem pociesnym 3 klasy. Wyjazd nastąpi 15, względnie 16-go marca.

Ceny skalkulowano w ten sposób, aby z okazji zwiedzenia „Złotej Pragi“ mógł skorzystać również świat pracy. Osoby nie zatrudnione w sektorze państwowym mogą także wziąć udział w wycieczce jeśli przedstawią zaświadczenie z Izby Rzemieślniczej, względnie Zw. Zawodowego.

Termin zapisów do dnia 23 bm., Informacji udzielają obydwie placówki „Orbisu“ w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 65 i 68. (x)

Rejestracja bonów na miesiąc marzec

W dniach od 19 do 26 lutego rb. odbywać się będzie rejestracja bonów tłuszczowych na miesiąc marzec, dla wszystkich kategorii jednocześnie. Bony kat. PR należy rejestrować w sklepach rzeźniczych na podstawie odcinka nr. I oraz w sklepach PSS na podstawie odcinka nr. II. Natomiast bony kat. RD i R możemy rejestrować w sklepach PSS.

Nowoprzystępujący do pracy, którzy otrzymają bony dopiero w marcu, mogą je zarejestrować w terminie dodatkowym od 7 do 10 marca rb. (bk)

Apel „Expressu“ odniósł pożądany skutek

Pisaliśmy w ub. miesiącu o ulicy Wołowej, której mieszkańcy przechodzą istną gehennę, brodząc po kostki w błocie. Ulica jest bowiem zupełnie pozbawiona zabrukowania i chodników.

Apel „Expressu“ odniósł pożądany skutek. Strapionym mieszkańcom ulicy Wołowej możemy zakomunikować radosną nowinę, że jezdnie i chodniki na tej arterii widzewskiej zostaną wyślakowane już w najbliższym czasie. (kb)

Śmiertelność niemowląt wydatnie zmalała

Zagadnienie opieki nad matką i dzieckiem jest jednym z najlepiej rozwiązywanych w Polsce problemów. Stacje opiekuńcze przychodzą ciężarnym kobietom i niemowlętom z najdalej posuniętą pomocą.

Najlepiej świadczą o tym cyfry. Jeśli bowiem przed wojną śmiertelność niemowląt wynosiła 16,9 procent, to już w rok po wojnie zmalała do 14,6 procent. W roku 1948 natomiast wyrażała się liczbą zaledwie 11 procent.

Dodać należy, że w Łodzi, gdzie przed wojną śmiertelność niemowląt była najwyższa, obecnie jest ona najniższa w Polsce. (ks)

Befsztyk z... kury!

Kombinacje restauratorów

Omijają słuszne zarządzenie, gwarantujące pierwszeństwo ludziom pracy w spożywaniu dań mięsnych

Cel ostatniego zarządzenia Prezydenta Łodzi o tymczasowym zakazie wydawania dań mięsnych à la carte i pozostawieniu ich, jeśli idzie o obiady popularne i klubowe — jest najzupełniej zrozumiały i jasny. Chodzi po prostu o to, aby w okresie przejściowych trudności na odcinku mięsnym dokonać rozdziału mięsa w sposób jak najbardziej sprawiedliwy, a więc z uwzględnieniem w pierwszym rzędzie ludności pracującej. A wiadomo przecież powszechnie, że z obiadów popularnych i klubowych korzystają niemal wyłącznie ludzie pracy!

W tym samym kierunku zmierza zresztą inne zarządzenie, mocą którego posiadacze bonów tłuszczowych, a więc również ludzie pracy, mają pierwszeń-

stwo przy nabywaniu mięsa, które jest wydawane od czwartku w sklepach w ilości po 1 kg, na każdy bon tłuszczowy kategorii PR.

Słusznego zarządzenia Prezydenta nie zrozumieli, a właściwie nie chcieli zrozumieć poszczególni restauratorzy łódzcy, co w pełnej rozciągłości potwierdziła kontrola, przeprowadzona w ostatnich dwóch dniach przez Społeczną Komisję Kontroli Cen z polecenia delegatury Komisji Specjalnej.

W charakterze kontrolerów wystąpili robotnicy łódzkie zakładów pracy. Odwiedzili oni 160 restauracji i sklepów, stwierdzając, iż znaczna grupa restauratorów zajęła wobec wydanego zarządzenia typowo nieohywatelskie stanowisko.

Okazało się mianowicie, że restauratorzy nie zadowolili się zezwoleniem na wydawanie dań z drobiu i dziczyzny. Potrawy mięsne podawano nie tylko do obiadów popularnych i klubowych, ale również na zamówienia specjalne, czyli jak to się pospolicie nazywa à la carte. Niektórzy pod pałeczką dań z drobiu podawali... befsztyki i sznycle! Tracił oczywiście na tym ci wszyscy, którzy przyszli do restauracji, aby spożyć tani obiad popularny, bo dla wielu zabrakło mięsa.

Stan taki stwierdzono m. in. w „Barze Łowickim“ przy ul. 11-go Listopada 45, w barze „Zachęta“ przy ul. 11-go Listopada, w restauracji I klasy na dworcu Kaliskim, w restauracji Jaskółki przy ul. Zgierskiej 8, Kuliberdy przy ul. Bandurskiego 20, w pasztecarni Brzuchowskiego przy ul. Marsz. Stalina 8, w restauracji Ajtnera przy ul. Zgierskiej 64, Malinowicza przy ul. Pryncypalnej 42.

Wszystkim spisano protokoły, które przekazano Komisji Specjalnej. Za naruszenie zarządzenia winnym wymierzono będą surowe kary.

Sensacyjny wynik dała rewizja, dokonana w sklepie Heleny Teodorczyk przy ul. 11-go Listopada 74. Właścicielka sklepu oświadczyła, że nie ma w ogóle mięsa, ani żadnych przetworów mięsnych. Kiedy jednak kontroler zajrzał przez dziurkę od klucza do przyległego pokoju, zobaczył na stole znaczną ilość wędlin. Sklepiarka odmówiła otwarcia drzwi, twierdząc, że nie ma klucza. Wobec tego drzwi otworzono dorobionym kluczem, cały towar przekazano do Rzeźni Miejskiej, a właścicielkę przedsiębiorstwa zatrzymano do dyspozycji Komisji Specjalnej. Jak się okazało, obrotna sklepiarka sprowadziła wędliny z Kuluszek, przy czym towar ten pochodzi z nielegalnego uboju. (o)

Każdy wie o tym chyba!

Najlepszy przysmak - ryba!

Dorsze, karpie lub śledzie - przy każdym obiedzie

Do Łodzi nadszedł wczoraj znowu znaczny transport ryb. Sprowadzono mianowicie 9 ton dorsza oraz 2 tony karpia, zaopatrując w ten sposób i pożywny artykuł sklepy PSS-u i Centrali Rybnej.

Patroszonego dorsza sprzedawano w cenie ustalonej tj. po 120 zł. kilogram, za karpia publiczność płaciła również według cennika — po 210 i 240 zł. zależnie od gatunku ryby.

Dzisiaj oczekiwane są dwa wagony dorsza, w poniedziałek, wtorek nadejdzie

do Łodzi 8 ton łoszcza, który również jest tani i cieszy się dużym popytem.

Pod dostatkiem jest śledzi, z których gospodynie nasze przyrządzają smaczne kotlety, lub też smażą je w całości z ziemniakami.

Centrala Rybna w Łodzi utrzymuje stały kontakt z Gdynią, zamawiając coraz to większe ilości ryb. Wczoraj rybacy nie wyjechali na połów z powodu silnego sztormu. Gdy tylko jednak pogoda się poprawi statki znowu wyruszą na morze. (i)

O czym będzie radzić MRN?

Zaludnienie osiedli podmiejskich nowe przedszkola i nowi członkowie Rady

W czwartek, dnia 24 bm. o godz. 17-ej, odbędzie się plenarne posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej m. Łodzi, celem omówienia szeregu aktualnych spraw z dziedziny gospodarki miejskiej.

Na czoło zagadnień, jakie będą poruszane, wysuwa się sprawa mieszkaniowa. Jak już o tym donieśliśmy, MRN wystąpi do władz centralnych o rozciągnięcie przepisów o publicznej gospodarce lokalami na osiedla podmiejskie, położone wzdłuż linii komunikacyjnych. Łódź zamierza pójść w ślady stolicy, która już dawno wykorzystwała stojące odległym lub niedostatecznie zaludnione wille i domki, wsiedlając do nich bezdomnych lub rodziny żyjące w ciężkich warunkach mieszka-

niowych.

Poza tym porządek dzienny przewiduje załatwienie następujących spraw: powołania nowych członków MRN, sprawozdanie komisji nadzwyczajnej, która poinformuje przedstawicieli ludności Łodzi w jaki sposób wykorzystano zostały dotacje rządowe na polepszenie komunalnych warunków bytu klasy robotniczej, sprawozdanie komisji kontroli społecznej za cały okres 1948 roku itd.

Załatwiona będzie również sprawa powołania tymczasowej komisji opieki nad dziećmi i młodzieżą oraz sprawa uruchomienia w Łodzi dwóch nowych przedszkoli miejskich, z których jedno powstanie na Cboinach, drugie na Bałutach. (s)

Odprawa komendantów hufców junackich „SP“

W Domu Kultury Robotniczej przy ul. Przędzainianej 68 odbyła się odprawa komendantów i komendantek hufców „SP“ przemysłu włókienniczego i odzieżowego z całej Polski.

W konferencji wzięło udział około 300 osób. Celem jej było wytyczenie jednolitego kierunku pracy dla hufców „SP“ oraz zorientowanie się w dotychczasowej ich działalności.

Podczas ożywionej dyskusji wskazano na konieczność bliższego zainteresowania sprawami „SP“ dyrektorów zakładów pracy, tak również na konieczność położenia większego nacisku na wychowanie fizyczne i turystykę w ramach działalności hufców „Służby Pol-sce“. (zł)

Wprost od warsztatu

na stanowisko dyrektora

„Express” z wizytą w Wytwórni Sprzętu Mechanicznego Nr 5

Jeszcze jedno pociągnięcie dłułka, jeszcze jedno uderzenie młoteczka i można już przemyknąć lewe oko ocenić swą pracę. Niestety... O, na przykład tam, między tymi dwoma zagłębieniami nie jest tak jak należy. Gdzie jest ten szpachlelek?.. nie, nie ten, ten najmniejszy i najmniejszy... najmniejsza bowiem rysa to defekt nie do przyjęcia w pracy formierza, którego robota odznaczać się musi idealną wprost precyzją i dokładnością.

„Zegarmistrzowska” robota — jak mówi jeden z najlepszych formierzy tutejszej fabryki od Ruty Jan wymaga nie tylko doskonałego opanowania fachowego swego zawodu, ale i dużych zdolności plastycznych. Formierz metalowy to coś w rodzaju rzeźbiarza, a jego praca to nie tylko wysiłek fizyczny.

Idealnie wykończone wypolerowane i aż błyszczące pomimo, iż są tylko ze zwykłej mieszanki piaskowo-węglowej, leżą formy w równych rzędach w syplkiej, przezpalonej od żaru pieców, ziemi w ogromnej hali fabrycznej.

Dyrektor Naczelny Fabryki Mech. nr. 5 ob. Kadroński Marian patrzy na twarze towarzyszących nam robotników i uśmiecha się do nich porozumiewawczo. W spojrzeniu tym i uśmiechu jest coś więcej, niż dyrektorska kurtuazja, jest serdeczny i szczerzy ton zrozumienia, tak dobrze nam znany z naszych wędrówek po fabrycznych z naszych rozmów z załogą. Nic dziwnego.

Dyrektor Kadroński to przecież robotnik z krwi i kości. Wielu zatrudnionych tu formierzy to dawni towarzysze pracy ob. Kadrońskiego, który wraz z nimi przyszedł tu od „Johna”, obecnej Fabryki Obrabiarek im. J. Strzelczyka.

W tym czasie Fabryka Sprzętu Mechanicznego Nr 5 przeszła dużą drogę. Z malej wytwórni części do warsztatów włókienniczych przekształciła się w jedno z najlepiej pracujących przedsiębiorstw państwowych wyrobających sprzęt mechaniczny dla naszych największych fabryk metalowych.

Dzięki energii i praktyce fachowej dyr. Kadrońskiego Fabryka Sprzętu Mechanicznego nr 5 wyrabia, jako jedyna w Polsce, cylindry do motocykli, oraz doskonale silniki spalinowe do napędu traktorów i maszyn rolniczych. Plan produkcyjny na miesiąc styczeń fabryka wykonała w 126 procentach.

Czy zadowoleni jesteście Ob. Dyrektorem z pracy na swym nowym stanowisku? — zapytujemy.

Naturalnie. Jestem przecież wśród swoich chłopców którzy jak towarzysze ser-

deczni są zawsze przy mnie i nie szczedzą mi w miarę potrzeby swoich rad i wskazówek. Dzięki tej serdecznej współpracy całej załogi z dyrektorem mogliśmy w krótkim czasie postawić nowe magazyny, zorganizować świetlice i stołówkę, przekształcić i ulepszyć metodę produkcji odlewów, dającą fabryce duże zyski itp. Dzięki temu też i teraz będziemy mogli przystąpić do przebudowy naszych zakładów, do poszerzenia i unowocześnienia wnętrza fabryki, zbudowanej przez b. fabrykanta w celu li tylko wyzysku załogi robotniczej, będziemy mogli stworzyć w naszej fabryce lepsze i wygodniejsze warunki pracy!

A wszystko to osiągniemy zgodną i harmonijną współpracą nas wszystkich, nas robociarzy, którzy na jakimkolwiek stanowisku, pamiętając będziemy o jednym: o obowiązku pracy dla polepszenia bytu mas pracujących naszego kraju! (w)

Mieszkania pracownicze i służbowe

Kiedy je można otrzymać, kiedy utracić

Jak się dowiadujemy, Prezydium Rady Ministrów rozpatruje obecnie interesujący projekt, dotyczący mieszkań służbowych i pracowniczych.

Od sierpnia ub. r. kiedy to dekret „o najmie lokali” uchylił wszystkie dotychczasowe przepisy o tego rodzaju mieszkaniach — w prowadzawstwie polskim powstała luka, którą jak najszybciej trzeba uzupełnić.

Ma to specjalnie doniosłe znaczenie z uwagi na szeroko zakrojony projekt społecznego budownictwa mieszkaniowego przez ZOR.

Projekt rozporządzenia odróżnia wyraźnie mieszkania pracownicze od mieszkań służbowych. Ostatnie określa jako mieszkania, związane nierozdzielnie z wykonywaną pracą na terenie danej nieruchomości. A więc z mieszkań służ-

bowych mają korzystać dozorczy domowi, portierzy fabryczni itd.

Natomiast pod nazwą mieszkania pracownicze rozumie się takie lokale, które pracodawca przydziela pracownikowi w celach mieszkaniowych.

Projekt rozporządzenia przewiduje, kiedy wydalony pracownik traci mieszkanie pracownicze lub służbowe, a kiedy nie może być pozbawiony lokalu. Otóż jeśli pracownik zostanie zwolniony z własnej winy — może utracić swe mieszkanie, jeżeli zaś zwolnienie nastąpi bez jego winy — nie można go pozbawić lokalu.

Budynki zwalniane przez instytucje reorganizujące się przenoszące się do nowych siedzib lub ulegające likwidacji — będą przekazywane na cele mieszkalne. (—)

Powódź nie zagraża Łodzi

Mieszkańcy Widzewa mogą spać spokojnie

Mimo, iż miasto nasze nie ma rzeki, rokrocznie o tej porze nawiedzała je „powódź”. Dawała się ona we znaki szczególnie mieszkańcom wschodniej dzielnicy Łodzi, a zwłaszcza ludności Widzewa, który jest nisko położony, toteż wody z topniejącego śniegu spływały tu ze wszystkich stron, zalewając nie tylko jezdnie i chodniki, ale także mieszkania w suterrenach i piwnice.

W tym roku niebezpieczeństwo to nie zagraża nam. Przede wszystkim na placach i ulicach prawie wcale nie ma śniegu. Zima była łagodna i bez wię-

szych opadów atmosferycznych. Poza tym uregulowano kanały miejskie, które mogą przepuszczać większe ilości wody.

Jeśli więc nawet koniec lutego okażą się nieślakawy — możemy spać spokojnie. Tym bardziej, że wszelkie znaki na ziemi i niebie wskazują, iż zimą tegoroczną mamy już poza sobą.

Ludność cieszy się z tego, bo łagodna zima to poważne oszczędności w budżetach domowych. Węgla poszło mniej, a wiadomo przecież, że opał stanowi poważną pozycję w każdym gospodarstwie domowym. (k)

Pod ostrym kątem

W tę i nazad

Wydawało by się niemożliwością, aby czele wiek zawisł w próżni i nie wiedział, czego się trzymać. A jednak tak jest.

Przekonał się o tym wczoraj jeden z naszych czytelników, ob. Stanisław Górzewski, zamieszkały przy ulicy Kolarskiej 21 na Karolewie. Po południu chciał udać się mianowicie do swego lekarza rejonowego. Skierował się więc na ul. Karolewską 52, gdzie przyjmuje dr. Chmielewski. Niestety na drzwiach znalazł karteczkę, zawiadamiającą, że: „w zastępstwie przyjmuje dr. Zajączkowski przy ul. Krzemienieckiej 71”.

Poszedł więc pod wskazany adres. Ale i tu tam znalazł na drzwiach identyczną karteczkę. Bo oto dr. Zajączkowski zawiadamiał swoich pacjentów, że: „w zastępstwie przyjmuje dr. Chmielewski przy ul. Karolewskiej 52”.

Do kogo więc mają się udać pacjenci tego rejonu?

Grypa szaleje. Bardzo możliwe, że obaj lekarze ulegli „hiszpance”. Należało jednak po rozumieć się między sobą i wywieść karteczkę, która by nikogo nie wprowadzała w błąd! (kb)

Zmiany w komunikacji na linii Łódź — Warszawa

W połączeniu komunikacyjnym PKS na linii Łódź — Warszawa zająd pewne zmiany. Na trasie tej kursowało dotychczas 5 autobusów, które wyjeżdżały codziennie, pozostałe natomiast jeździły tylko w dni robocze. Od 20 lutego br. natomiast kursować będzie się dem autobusów zarówno w dni robocze, jak i niedziele i święta.

Tak więc z Łodzi samochody PKS odjeżdżać będą do Warszawy w następujących godzinach: 6, 9, 11, 13, 15, 16.30, 19.30.

Z Warszawy natomiast autobusy odjeżdżać będą w godzinach: 7, 10, 12, 14, 15.30, 17, 19. (sk)

Po konferencji wspólna zabawa

Dnia 25 bm. a więc w nadchodzący piątek odbędzie się w Łodzi wspólna konferencja inżynierów, techników i przodowników pracy przemysłu włókienniczego, a nazajutrz po obradach — wielka całonocna zabawa, w której wezmą udział uczestnicy konferencji i za prośbami goście.

Zabawa urządzona zostanie w salonych recepcyjnych Urzędu Wojewódzkiego przy ul. Ogrodowej 15. Celem jej jest dalsze pogłębienie więzi między światem technicznym a przodownikami pracy. Przebieg zabawy, na której wystąpią znane siły artystyczne, transmitowany będzie przez rozgłośnie Polskiego Radia! (s)

Tanie i dobre tekstylia dla studentów

Sklepy Spółdzielni Uniwersyteckiej w Łodzi przy ulicy Narutowicza 41 oraz Kilińskiego 37 otrzymały dla rzeszy studentów łódzkich bogaty asortyment wysokogatunkowych i niskich w cenie towarów.

Tak np. komplety damskie w najlepszym gatunku kosztują w spółdzielni tylko 1.831 zł., szalik wraz z chusteczką — 360 zł., materiały bawełniane na płaszcze, kanadyjki, wiatrówki — po 540 zł. za metr, flanela na szlafroki — po 345 zł. za metr itd.

Spółdzielnia Uniwersytecka otrzyma w najbliższych dniach duży transport koszul męskich wysokiej jakości, których cena będzie również przystępna dla każdego studenta. (kb)

Państwowe Zakłady Przemysłu Jedwabniczo - Galanteryjnego Nr. 1 w Łodzi, ul. Kilińskiego 102

zatrudnia:

- 1) 25 TKACZY
- 2) 3 SNOWACZY
- 3) MAJSTRA na oddział mechaniczny
- 4) KREŚLARZA do Wydz. Technicznego.

Zgłoszenia w Wydz. Personalnym. 415-k

OGŁOSZENIE

Zakład Oczyszczania Miasta w Łodzi ogłasza publiczny ustny przetarg (licytację) na sprzedaż dziesięciu koni roboczych. Cena wywoławcza zł. 695.000.

Przetarg (licytacja) odbędzie się w pierwszym terminie dnia 2. 3. 1949 roku o godzinie 9, a w drugim terminie — dnia 1. 3. 1949 r. o godzinie 9 w Łodzi przy ul. Armii Czerwonej (d. Rakocińskiej) nr. 32 (Miejski Tabor Konny). Tamże w godzinach od 8 — 12 obojętnie można przeczekać na sprzedaż konia.

Wadium kaucyjne w wysokości 1 proc. ceny wywoławczej przyjmować będzie pracownik na miejscu w dniu sprzedaży od godziny 8 do 9. Odczytanie warunków przetargu nastąpi na miejscu przed rozpoczęciem przetargu (licytacji).

Łódź, dnia 18 lutego 1949 roku.
Zakład Oczyszczania Miasta w Łodzi

OGŁOSZENIA DROBNE

LEKARZE

Dr BILIŃSKI — choroby serca — wznowił przyjęcia Legionów 3. 32g

Dr KOLSUT ZOFIA, choroby kobiece, akuszerka przyjmuje Łódź, Piotrkowska 70 tel. 212-22 godzina 3—5 pp. 332g

Kupno - Sprzedaż

SEEBRO w każdej ilości — kupujemy Helena Zielińska, Łódź, Grand - Hotel, 267k

ZEGARKI, złoto, srebro, kamienie, kupno - sprzedaż „Omega” — Piotrkowska 4. 348k

SPRZEDAŻ Manufaktury K. Laskowska i W. Kanar Łódź, Plac Wolności 8. 407k

SPRZEDAŻ Galanterii Juliusz Henkiel Łódź, 11-go Listopada 47. 24k

SPRZEDAŻ Manufaktury i Galanterii Z. Andziak Łódź, Piotrkowska 7. 401k

SPRZEDAM radio nowe 3 — 4 lampowe. Łódź, Gdańska 87 — 6. 48g

MEBLE wszelkiego rodzaju sprzedaje stolarnia, Krasickiego 3, przy Rzgowskiej, przystanek Piaseczna. 43g

RADIO sprzedam w dobrym stanie „Philips Super” 3 zakresowy. Chojny, Zagraniczna 9. — 1 dawn. Pawia. 792g

KUPIMY maszynę do ketlowania „Kettl” maszynę 16 kg albo 14 kg. Zgłoszenia do „Prasy” Piotrkowska 55 pod „Szezezin”. 791g

SPRZEDAŻ Konfekcji damskiej, męskiej, dziecięcej J. Mastalerz i S. K. Stalina 53. 392k

KREDENS kuchenny nowy tanio sprzedam, Nawrot 54 m. 4. 416g

WYBÓG i Sprzedaż Konfekcji Rabinowicz i S-ka Łódź, Więckowskiego 5. 399k

WYTWÓRNIENIA i Sprzedaż Odzieży Napieralska i S-ka Łódź, Więckowskiego 1. 398k

ROZNE

MECHANICZNA Wytwórnia Mebli Miłczak, Łódź, Sienkiewicza 68 sklep Stalina 22. Poleca meble wszelkiego rodzaju. Stoly rozsuwane od 14.000 zł. Stoliki radiowe od 3.500 zł. 384k

SKLEP Galanterijny P. Jankowska Łódź, ul. Daszyńskiego 1. 412k

PRACOWNIA Obuwia Jan Owczarek Łódź, ul. Daszyńskiego 16. 411k

ZEGARMISTRZ W. BOGACKI Łódź, ul. Sienkiewicza 32. 408k

DODATKI Krawieckie M. Wąsik i M. Klimecki Łódź, ul. Narutowicza 5. 410k

KWACIARNIA „Mi moza” L. Kwiatkowska Łódź, Daszyńskiego 12 tel. 256-87. 409k

PRACOWNIA Futur Marisa Sabat Łódź, Narutowicza 1 tel. 216-54. 406k

GALANTERIA i Trykotarze „Sport” W. Surmacz i A. Szenkman Łódź, Więckowskiego 1. 397k

SKŁAD Artykułów Mydlarskich i Farb Stanisław Wnukowski Łódź, 11-go Listopada 37a. 403k

WYKWINTNA Galanteria korale, puderniczki, grzebień Wiśniewska i Poznańska Łódź, Nawrot 2. 402k

PRACOWNIA Bielizny Władysława Dębowska Łódź, Próchnika 11. tel. 214-82. 400k

KOSMETYKA Galanteria R. Miszcza Łódź ul. Daszyńskiego 1. 405k

ZAKŁAD Elektro - Mechaniczny M. Marchacz Łódź, Narutowicza 22. 396k

SKLEP Galanterijny Dodatki Krawieckie Józef Mikołajczyk Łódź, Marsz. Stalina 67 395k

DROGERIA F. Kolaciński Łódź, ul. Narutowicza 31. 390k

SKLEP Galanterijny Kozłowska Łódź, Narutowicza 2. Poleca bluzki, bluzery ręcznej roboty. 393k

SKLEP Skór i dodatków szwajskich Eugeniusz Kowalewski, 11-go Listopada 46. 391k

GALANTERIA Skórza na J. Nowacek Łódź, Plac Wolności 3. 389k

KWACIARNIA „Złocienie” Łódź, ul. Piotrkowska 116. 388k

DODATKI Krawieckie Franciszek Kijjański Łódź, Narutowicza 3, tel. 176-07. 387k

DODATKI Krawieckie P. Grzejda Łódź, Marsz. Stalina 58. 394k

Poszukiwanie rodzin

STAIGL Józef z domu Mociakówna córka Karola, Stefani z zamieszkała do 1943 Stanisławów Zeromskiego Nr. 6 wraz z synami Ryszardem 19 lat, Leszkiem 11 lat, Poszukuje Tracowa Stanisława Kolobrzeg, Pomorska 7 413k

LOKALE

POMIESZCZENIE dla pracującej za pomoc w gospodarstwie, Daszyńskiego 40—8. 788g

NAUKA

KURSY Samochodowo-motocyklowe Gerharda, Kościuszki 68, rozpoczyna wykłady 21 lutego

KURSY kroju damskiego i modelowania. Zapisy: Sienkiewicza 89. 787g

KSIĘGOWOŚCI (grupy początkowe, przebitka), maszynopisanie Kursy Stowarzyszenia Stenografów — Maszynistek. Zapisy: Kilińskiego 50. 782g

KURSY Kroju Szyja i Modelowania Instytutu Przemysłowo - Rzemieślniczego. Zapisy Radwańska 17. 41g

Zaotiarowanie pracy

ZDOLNY czeładnik krawiecki potrzebny od zaraz Stalina 36 — 25.

POTRZEBNA pomoc domowa od zaraz, Kamienna 16 m. 54. 794

POTRZEBNA pomoc domowa od zaraz, K. U. Konin, dowód osobisty wyd. przez Zarząd Gminy Ostrówite pow. Konin. Woltman Wincenty zam. kolonia Myśluborzecze gm. Myśluborzecze pow. Myśluborzecze 414k

POMOC domowa potrzebna od zaraz ul. Mieleczarskiego 6 — 4. 44g

POTRZEBNA pomoc domowa tylko z referencjami Gdańska 20 — 4. 46g

POTRZEBNA gospośka do pracy domowej. Warunki dobre Piotrkowska 18 m. 15. 793

ZAGUBIONO

ZGUBIONO książeczkę z Ubezpieczalni na nazwisko Jedrowska Zuzanna. 789g

ZGUBIONO kartę RRU — Łódź, Jędrzejczak Bolesław Szopena 45. 786g

ZGŁASZAM zagubioną kartę rejestracyjną wyd. R. K. U. Konin, dowód osobisty wyd. przez Zarząd Gminy Ostrówite pow. Konin. Woltman Wincenty zam. kolonia Myśluborzecze gm. Myśluborzecze pow. Myśluborzecze 414k

Andrzej Żański

Prolog

1)

Z południa zawiął nagle wiatr, przynosząc ze sobą sflumiony żar dalekiej pustyni.

Spokojna noc drgnęła. Rozkołysały się gałęzie palm, rozszleściły się liście drzew oliwkowych i platanów. Zrobiło się nagle duszno, niespokojnie — ale wiatr przeleciał dalej w stronę morza i znowu cicha stała się afrykańska noc, pełna egzotycznych czarów i uroków.

Strzeliste minarety i stare białe pałacyki Algieru śniły swój kamienny sen o dawnej chwale. Za wysokimi murami ogrodów słodko pachniały magnolie, gwiazdy świeciły na niebie, gwiazdy połyskiwały na ciemnej tafli morza...

— I gwiazdy, zamiast oczu, ma ta dziewczyna! — rzekł porucznik Legii Cudzoziemskiej Olaf Björnson, spoglądając na arabską tancerkę, która, połyskując złotymi bransoletami, przesuwając się nagimi stopami po marmurowej posadzce, celebrowała jakieś orientalne, tańeczne obrzędy. — I wiesz kogo mi ona przypomina? Twoją Fahirę z oazy Seffi! Czy pamiętasz jeszcze tamten fort?

— Naturalnie! — ożywił się Leszek Strzelmirski. — To bardzo pamiętna dla mnie miejscowość... Tu zginął mój przyjaciel, Jan Mirski, tu znalazłem dziewczynę, która przez długi czas była dla mnie czymś więcej, niż zwykłą przygodą: Fahirę!

— I ja nie zapomnę również fortu Seffi! — rzekł podporucznik Hans von Ostenstrom. — A ile razy go wspomnę, tyle razy pomyślę zawsze o tobie, stary przyjacielu: bo to ty przecież uratowałeś mi życie w tę noc niespodziewanego ataku Ali Jusufa...

— Tak, to były czasy groźne, niebezpieczne, ale piękne! — westchnął Leszek Strzelmirski, a tamci siedzieli w milczeniu z oczyma pełnymi wspomnień o nocnych podchodach, o biwakach na pustyni, patrolach wśród połyskującego w słońcu błętu i nagłych bitwach na zboczach poszarpanych gór...

Tu, gdzie teraz siedzieli we trójkę, było zupełnie inaczej.

Położona w samym centrum Algieru elegancka kawiarnia „Grenada”, chociaż urządzona w maurytańskim stylu, była małym wykwikiem Europy: i tylko ta tancerka, kończąca właśnie swój taniec i tylko paru poważnych dżentelmenów w czerwonych fezach na głowie, przypominało, że jednak była to Afryka.

Leszek Strzelmirski, rozglądając się dokoła, ujrzał nagle jakąś elegancką pannę, która w towarzystwie drugiej, starszej, opuszczała właśnie lokal.

Nieznamąca była przystojna, jasnowłosa. Miała lekki chód, pełen gracji i wdzięku.

Strzelmirski, spoglądając na nią, urwał w pół zaczęte zdanie.

— Pierwsza blondyna, jaką zobaczyłem znowu po tylu miesiącach koczowania na pustyni... Piękna, elegancka pani! Ale cóż się tak zamyślił? — rzekł porucznik Björnson.

— Przypomniało mi się...

— Ktoś czy coś?

— Raczej coś: moja ojczyzna, gdzie

kobiety są tak właśnie piękne jak ta! — rzekł powoli Strzelmirski.

— W takim razie nie dziwię ci się, że koniecznie chcesz wracać do Polski! — uśmiechnął się von Ostenstrom.

— Sami wiecie dobrze, że są jeszcze inne powody natury czysto osobistej, iż po pięciu latach służby w Legii Cudzoziemskiej nie chcę zaciągnąć się na dalszych pięć, ale postanowiłem wracać do kraju! — rzekł trochę niecierpliwie Strzelmirski.

— Czy było ci źle z nami? — spojrzał na niego jak gdyby z wyrzutem Björnson. — Czy nie podobała ci się Afryka? Czy nie urzekła cię tak jak mnie, przybysza z dalekiej Norwegii?

Strzelmirski skinął na przechodzącego kelnera, kazał mu przynieść flaszkę szampana, a kiedy pienisty napój zapieł się w smukłych kieliszkach, młody Polak odpowiedział swemu przyjacielowi.

— Początkowo, kiedy się tutaj znalazłem, wydawało mi się, że wszedłem w piątą krag piekła. Ja, wolny człowiek, dałem się zakuć w kajdany rygorystycznych przepisów. Ja, indywidualista, musiałem poddać się rozkazom łada ka praca. Te rekruckie czasy, spędzone w koszarach były dla mnie wręcz straszne. Dokuczały mi nieznośne upały, ćwiczebne marsze w skwarze pustyni, uczucie pragnienia, którego nie umiałem jeszcze poskromić: i nostalgia za ojczyzną. Były chwile, kiedy chciałem zdezerterować, albo też wpakować sobie kulę w łeb...

— Rozumiem cię! — mruknął Norweg. — Prawie każdy z nas przechodził kiedyś to samo.

— Ale potem — ciągnął dalej Strzelmirski — minął przeklęty rekrucki okres i zostałem przydzielony do służby w pustyni. I oto niespodziewanie zmieniło się wszystko. Rozpocząłem życie, o jakim marzyłem: twarde, pełne niebezpieczeństw, ale barwne, ale ciekawe. Mam w sobie żołnierską krew, rozmiłowałem się w tych nocnych podchodach, znalazłem coś, jak poezję, w straszliwie monotonnej na pozór służbie w strażnicach, zgubionych na skraju pustyni. Sahara, wielka, milcząca Sahara, która dla mnie była dotychczas tylko zagadką, nagle przemówiła do mnie: i ja odkryłem jej sens!

— Tak było i ze mną! — skinął głową porucznik Olaf Björnson.

— Byłem odważny, wybiłem się szybko. Wnet zdobyłem pierwsze galony podoficerskie, a w piątym roku służby zostałem podporucznikiem...

— I miałeś widoki na dalszy awans! Więc dlaczego zrezygnowałeś z dalszej służby?

— Jako młody chłopak — Leszek wypił łyk wina — miałem za dużo temperamentu. Byłem niespokojnym duchem: coś a la Don Kichot. I jak Don Kichot tęskniłem za rzeczami niezwykłymi. Moje czasy i otoczenie wydawały mi się nieciekawą. Rodziców straciłem w dzieciństwie, a opiekował się mną wuj, gruby bezduszny lódzki bussinesman, który chciał, ażeby poszedł w jego ślady i robił pieniądze, ja zaś nie miałem w

tym kierunku żadnych talentów. Chciałem znaleźć w życiu inny, bardziej ciekawy cel, niż odkładanie pieniędzy do banku. Jaki? Nie wiedziałem i gubiłem się w bezdeowości. Zacząłem pracować w fabryce wuja, ale rychło znudziła mi się egzystencja sybaryty. Nie mogąc znaleźć w życiu właściwego sensu, dusząc się w pustce jałowych dni, doszedłem do wniosku, że wyżyję się i wyładuję swoje wszystkie tęsknoty w wielkiej przygodzie i oto pewnego dnia znalazłem się w Algierii jako żołnierz Legii Cudzoziemskiej, że właśnie tu, w Afryce, znalazłem to, czego szukałem.

— No i znalazłeś? — wtrącił znowu Norweg.

— Nie przeczę! Ale przerzucając teraz pilnie gazety, zrozumiałem, że Afryka stanie się wkrótce nieciekawa, bo je dynym terenem dla człowieka, który szuka wielkiej przygody będzie Europa. Czy nie rozumiecie, że Adolf Hitler zbroi się nie bez powodów, że za rok, dwa wybuchnie straszna, nieuchronna wojna? A w momencie tym chcę być w Polsce!

— To prawda! — przyznał milcząco von Ostenstrom. — Wojna jest nieuchronna!

— Więc może się przydarzyć, że na jakimś placu bitwy skrzyżujemy ze sobą szpady, my, którzyśmy dotychczas byli przyjaciółmi! — uśmiechnął się Strzelmirski do swego niemieckiego kolegi.

— Może się to przydarzyć! — odparł krótko von Ostenstrom.

Przez otwarte okna kawiarni wleciał powiew wiatru, przynosząc ze sobą ozdrowienia od dalekiej pustyni. Rozkołysały się kwitnące na tarasie róże, rozszleściły się palmy.

Trzej oficerowie Legii Cudzoziemskiej: Norweg, którego z kraju błękitnych fiordów i białych lodowców przynęcała tutaj zła miłość, Niemiec, którego przyprowadziły sprawy, o których się nigdy nie mówił Polak, łowca przygód, spojrzeli sobie w oczy. A potem porucznik Björnson podniósł do góry kieliszek i rzekł bez uśmiechu.

— Zanim się rozstanemy, wypijmy jeszcze ten pożegnalny toast na cześć naszej przyjaźni, na cześć tych chwil, któreśmy razem spędzili... I na cześć mojej kochanki: tej, której zawsze pozostanę wierny i która nie zdradzi mnie nigdy!

— To znaczy? — z ukosa spojrzął na niego Strzelmirski.

— Wypijmy na cześć pustyni: wielkiej, bezbrzeżnej Sahary! — rzekł powoli Skandynawczyk i wychylił swój kielich.

...Kilkanaście godzin potem zdemobilizowany podporucznik Leszek Strzelmirski znajdował się już na statku „Aurora”, zdążającym do Marsylii.

Na molo stali obaj jego przyjaciele, porucznik Björnson i podporucznik von Ostenstrom, którzy z głębi Sahary towarzyszyli mu w drodze aż do samego Algieru, a teraz, salutując po żołniersku, żegnali odjeżdżającego.

Strzelmirski, nachylając się przez burtę, powiewał chusteczką, a oni stali nie poruszni, coraz mniejsi, coraz bardziej mikroskopijni — aż znikli z oczu. Ale, rozjaśnione słońcem wciąż jeszcze bledły się domy, pałacyki, meczety, ziele-

niły się ogrody, pomarańczowe gaje, winnice i kępki palm.

dalej na południe, jak ogromne słupy, wzbijały się w niebo szczyty Małego Atlasu — te same, o których twierdzili starożytni żeglarze, że dźwigają na sobie pułap niebios.

Mały Atlas — stąd już niewidzialnie — wpływał w dziki, poszarpany wąwozem El-Rif, a potem w fantastyczny marokański Atlas Wielki: gniazdo dzikich orłów i jeszcze dzikszych górali.

Tuż za pasmem Małego Atlasu ciągnęły się pełne słonych jezior i solnych stepów, Szoty, przechodząc w kraj pastwisk, po których wędrowały ogromne stada owiec i karawany wielbłądów.

Bardziej na południe wygrzewał się w słończnym skwarze, zarośnięty wąwozami kępami trawy błędy — a jeszcze dalej ciągnęła się ojczyzna tajemniczych Tauregów: wielka pustynia, niezmierzona, piaszczysta, pełna grozy i milczenia.

Strzelmirski przemierzył ten cały kraj od brzegów Morza Śródziemnego aż niemal po jezioro Czad. Znał jego góry, łożyska wysychłych rzek, oazy i forty, gdzie za kamiennymi murami czuwała ta cicha ludźmi, jak Olaf Björnson, znał piaszczyste drogi karawan, po których cicho przesuwali się oddziały mehirystów i jak ciemne widma przelatywały watahy Tauregów. Spędził tutaj pięć lat najbujniejszej młodości. Teraz tamto wszystko skończyło się wraz z młodością. Dochodzi do trzydziestki, do wieku męskiej dojrzałości i ze słońcem tej krajiny przygód wraca do szarej, za dymionej Łodzi.

Czy dobrze robi?

Strzelmirski, spoglądając na kamienną słupkę Atlasu, gorejącą w słońcu niby białozłote pochodnie, uczył, że ogar nia go przemożna tęsknota.

— Żegnaj, pustynio! — szepnął półgłosem, podczas gdy z cichym bełkotem uderzała o przód okrętu fala, która więcej nie wróci.

— Przepraszam, pan jest Polakiem? — Z głębokiego zamyślenia wyrwał go nagle miły, kobiecy głos.

Obrócił się szybko i wtedy też dopiero dostrzegł ją...

Była to ta sama jasnowłosa pani, którą widział ubiegłej nocy w „Grenadzie”, tylko, że zamiast w wieczorową suknię, ubrana była w jasny, podróżny kostiumik.

Stała opodal oparta o burtę i przyglądała mu się uważnie.

— Pani jest również Polką? — spytał zaskoczony.

— Tak jest... I zdaje się, że mam już przyjemność znać pana... Pan Leszek Strzelmirski? — niebieskie oczy panny są pełne półuśmiechów.

— Tak jest, nazywam się Strzelmirski, a pani? Wydaje mi się, że gdzieś już panią widziałem.

— To się dobrze panu wydaję!... Ostatni raz spotkał się sześć lat temu...

— Ale gdzie? — zaczął się gorączkować.

— Pamięta pan imię moje u Brauerów? — podsunęła mu.

(D.c.n.)

MIĘDZY ŻYCIEM A ŚMIERCIA

Przygody dwóch bohater-
skich lotników polskich

(158)

Mroczek widząc za plecami Niemca jeszcze kilka postaci w hełmach ostatnim wysiłkiem wyskoczył z toczącego się pociągu. Po chwili znalazł się w pobliskim lesie.

Między drzewami spostrzegł nagle błysk światła. Szybko zwrócił się w tym kierunku. Na małej polanie stała chatka, a z pokoju doszedł go jakiś głos.

Chorąży zbliżył się do okna i ujrzał telefonistę niemieckiego, który podawał szyfrem jakieś wiadomości. Mroczek postanowił skorzystać z okazji i unieszkodliwić hitlerowca.

Zakradł się po cichu do wejścia i stanął we drzwiach. Niemiec nie spodziewał się ataku i natychmiast podniósł ręce do góry. Jednakże w tej samej chwili wpadli do pokoju inni żołnierze i obezwładnili Mroczka.

Z humorkiem!...

Wyjątek z listu zakochanego młodzieńca:
— Droga Wandol... Jeszcze raz proszę Cię na klęczkach: — zostań moją żoną! Nie pozwalaj tego. Wprawdzie często jestem w po dróży, ale od maja do czerwca i od września do listopada będą Cię nosił na rękach...

Do lekarza zgłosił się atleta cyrkowy.
— Na co pan się uskarża? — pyta lekarz.
— Zle się czuję... Tracę siły.
— A czy pan ciężko pracuje?...
— Tak. Codziennie żongluję armatnimi kulami w cyrku...
— Rzeczywiście, to jest bardzo męczące. Więc niech pan w ciągu najbliższych dni żongluje śrutem...

Pani Jedzulska wręcza mężowi klucz od mieszkania i powiada:
— Masz na wszelki wypadek, gdybyś późno wrócił.

Po wyjściu Jedzulskiego sąsiadka jej czyni wyrzuty:
— Jak to?... pani daje swemu mężowi klucz od mieszkania?... Przecież on wróci pijany nad ranem... Dlaczego pani to zrobiła?
— Po pierwsze — odpowiada Jedzulska — chciałam mu zrobić przyjemność... Po drugie chciałam pani zaimponować... A po trzecie ten klucz wcale nie pasuje do drzwi naszego mieszkania...

W jednym z pism ukazało się ogłoszenie:
„Do sprzedania młody buldog, czarny w białe łaty, je wszystko, bardzo lubi małe dzieci“.

Dokąd dziś pójdziemy

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO
Dziś o godz. 19.15 premiera współczesnej komedii polskiej Kazimierza Korcella p. t. „BANKIET”. Sztuka w oryginalny sposób ujmie przemiany społeczno - polityczne w latach 1946 — 49 i ukazuje na scenie walkę postępowej części narodu z reakcją i podziemiem.

Teatr Lalek „ARLEKIN” ul. Piotrkowska 150
Codziennie prócz poniedziałków o godz. 17-tej „DWA MICHAŁY I ŚWIAT CAŁY” — Franta.

TEATR „MELODRAM”

Dziś o godz. 19.15 sztuka p. t. „SYNOWIE”

PAŃSTWOWY TEATR POMSZECHNY
Codziennie o godz. 19.15 komedia M. Bałuckiego „KLUB KAWALERÓW”

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA
Dziś i codziennie o godz. 19.15 komedia - farśa E. Pietrowa „WYSPA POKOJU”

Teatr „OSA” Traugutta 1.

Codziennie o godz. 19.30 komedia muzyczna p. t. „PORWANIE SABINEK”

KINA

- ADRIA — „Kulisy Wielkiej Rewii”
- BALTYK — „Skarb”
- BAJKA — „Ostatni Mohikanin”
- GDYNIA — „Prog. Aktual. Kraj. i Zagr. Nr. 8”
- HEL — „Zygmunt Kłosewski”
- MUZA — „Nowe pokolenie”
- POLONIA — „Skarb”
- PRZEDWIOSNIE — „Pieśń tajgi”
- ROBOTNIK — „Zagubione Dni”
- ROMA — „Zwariowane lotnisko”
- REKORD — „Wilki morskie”
- STYLLOWY — „Zenobia”
- ŚWIT — „Ostatnia Noc”
- TECZA — „Cygański Tabor”
- TATRY — „Skońce Wschodzi”
- WISLA — „Paganini”
- WOLNOŚĆ — „Skarb”
- WŁÓKNIARZ — „Skarb”
- ZACHĘTA — „Dzwonnik z Notre Dame”

Czechosłowacja na czele tabeli

Katastrofa na meczu Szwecja-Kanada. — Tylko Czesi nie stracili punktów

Po jednodniowym odpoczynku hokeiści Czechosłowacji grali wczoraj w Sztokholmie ze Szwajcarią, odnosząc trzecie kolejne zwycięstwo w puli finałowej, mistrzostw świata.

Czesi rozpoczęli grę znakomicie i zaskoczyli Szwajcarów niezwykle ostrym tempem. Przeprowadzając błyskawiczne ataki, Czesi uzyskali już w pierwszych sześciu minutach trzy bramki. Później Szwajcarzy, broniąc się dzielnie, wychodzili obronną ręką z gorących opresji i Czesi po oddaniu szeregu ostrych strzałów, pięknie sparowanych przez bramkarza Beningera, zwolnili tempo i prowadzili już tylko otwartą grę.

W drugiej tercji przewagę mieli raczej Szwajcarzy i po szeregu atakach udało im się nawet uzyskać honorową bramkę przez Bilera jednego z najlepszych napastników, ku wielkiej radości widzów, która zaczęła dopingować Szwajcarów do poprawienia wyniku. Ale Czesi szybko zrewanżowali się i wynik drugiej tercji był remisowy.

W trzeciej tercji znów Czechosłowacja zabrała się ostro do pracy i w wyniku uzyskanej przewagi zdobyła dalsze bramki. Szwajcarzy mieli okazję do poprawienia wyniku, w pewnej bowiem chwili w

dużynie czechosłowackiej grało tylko czterech graczy łącznie z bramkarzem. Tej przewagi Szwajcarzy jednak nie wykorzystali, głównie dzięki dobrej obronie bramkarza inż. Mudrego.

Mecz w przeciwieństwie do szeregu innych spotkań, w których brały udział zespoły Kanady i Stanów Zjednoczonych miał przebieg spokojny, gdyż obie strony grały po dżentelmeńsku i zachowywały się sportowo. Zwyciężyła Czechosłowacja w stosunku 8:1 (4:0, 1:1, 3:0). Obecnie Czechosłowacja jest w finale jedynym zespołem który nie doznał porażki i nie stracił punktów. Bramki dla Czechosłowacji uzyskali: Zabrodzki i Kobranow — po dwie, Trounsilek, Bubnik i Konopasek. Po tym zwycięstwie Czechosłowacja wysunęła się na czoło tabeli i uchodzi obecnie za najpoważniejszego kandydata na zdobycie tytułu mistrza świata. Jedynie Szwecja jest dla niej bardzo groźnym przeciwnikiem. W dniu dzisiejszym Czechosłowacja zmierzy się z drużyną Stanów Zjednoczonych.

Poza tym odbył się szereg innych meczów. Kanada pokonała Austrię w stosunku 8:2 (3:0, 3:1, 2:1). Mecz odbył się w godzinach popołudniowych i na lodowisku miejscami stały kałuże wody, w dzień bo-

wiem termometr wskazywał 18 stopni ciepła. Kanadyjczycy i tym razem grali ostro a Hirman za brutalną grę i grubiańskie zachowanie się został wykluczony na 10 minut. Jest to pierwszy wypadek zastosowania tak wysokiej kary w turnieju. Poza tym odbył się mecz Kanada — Stany Zjednoczone. Sądząc z przebiegu zawodów, zwycięstwo Kanady w stosunku 7:2 nie jest zasłużone, Amerykanie bowiem po trafili utrzymać grę otwartą. Kanada okazała się jednak nieco lepiej zgranym zespołem.

W turnieju pocieszenia Finlandia pokonała wysoko Belgię 17:2. Późnym wieczorem rozpoczął się wczoraj mecz Szwecja — Stany Zjednoczone, toteż w podanej poniżej tabeli brak tego niezwykle ważnego dla Szwecji wyniku.

1. Czechosłowacja	3	6	18:4
2. Szwecja	3	5	23:3
3. Kanada	4	5	19:9
4. Szwajcaria	3	2	7:15
5. St. Zjednoczone	2	—	6:12
6. Austria	3	—	3:33

Największym zainteresowaniem cieszą się te spotkania, w których bierze udział Szwecja, czemu zresztą nie można się dziwić. Zawodom Szwecja — Kanada (2:2) przyglądało się około 30 tys. widzów. Organizatorzy nie byli przygotowani na takie tłumy, toteż porządkowi nie zdolali opanować sytuacji. Ścisk był okropny i w pewnym momencie doszło do katastrofy. Pod naporem tłumu załamało się ogrodzenie i wielu ludzi zostało przygniecionych. Pość poważnie rannych oblicza się na kilkadziesiąt osób.

Ligowcy Krakowa ukazują się na boisku

Obie drużyny krakowskie t. j. mistrz i wice mistrz Ligi, rozpoczynają sezon spotkań pikarskich zawodami towarzyskimi w najbliższą niedzielę.

„Wisła” wyjeżdża do Kielc, gdzie zmierzy się z tańszą „Gwardią” (dawniej „Partyzant”). Krakowianie wyjeżdżają w najlepszym składzie, jedynie bez Cisowskiego (powołanego na obóz przed wyjazdem hokeistów do Moskwy), którego zastąpi Rupa.

„Cracovia” rozegra pierwszy mecz na własnym boisku z ZES „Płaszowianka”.

W barwach „Cracovii” debiutować będzie nowopozyskany z wrocławskiej „Gwardii” prawoskrzydłowy Palonek.

Panie przy szachownicy

W dniach od 20 do 27 lutego br. odbędzie się w Łodzi pierwsze powojenne Indywidualne Mistrzostwa Szachowe Polski Pań.

Początek rozgrywek w niedzielę, dnia 20 lutego br. o godz. 10-ej w sali Kominkowej Polskiej YMCA przy ul. Moniuszki 4a.

Pierwszą rundę Drużynowych Mistrzostw ŁOZSach. w klasie A na rok 1949 wyznaczone na dzień 27 lutego br.

Zebrań organizacyjne odbędzie się dnia 23. 2. br. (środa) o godz. 18.30 w lokalu KS Tramwajarz przy ul. 11-go Listopada 30. Wysockość wpisowego od drużyny A-klasowej wynosi 1.000 zł. Kluby, które nie uregulują załatwionych składek oraz wpisowego do dnia 23 lutego br. nie zostaną dopuszczone do rozgrywek.

HKS (Łódź) „żelazny” wicemistrz

Warszawa przodowała w siatkówce kobiecej

Łódź w dniach 19 i 20 b. m. będzie terenem mistrzostw Polski w piłce siatkowej drużyn kobiecych. Będą to 4-te po wojnie a XII-te z kolei Mistrzostwa.

Nie od rzeczy będzie się zapoznać który z klubów w Polsce przodował w tej gałęzi sportu.

1929 rok mistrzem był AZS (W-wa) wicemistrzem WKS (Łódź), 1930 rok mistrzem był AZS (W-wa) wicemistrzem HKS (Łódź), 1931 rok mistrzem był AZS (W-wa) wicemistrzem HKS (Łódź), 1932 rok mistrzem był AZS (W-wa) wicemistrzem HKS (Łódź), 1933 rok mistrzem był AZS (W-wa) wicemistrzem HKS (Łódź), 1934 rok mistrzem był AZS (W-wa) wicemistrzem HKS (Łódź), 1935-36 rok mistrzem był AZS (W-wa) wicemistrzem AZS (Lwów), 1937 rok mistrzem był HKS (Łódź) wicemistrzem AZS (W-wa), 1938 rok mistrzem był AZS (W-wa) wicemistrzem HKS (Łódź), 1939 rok mistrzem był AZS (W-wa) wicemistrzem HKS (Łódź), 1946 rok mistrzem był Warta (Pozn.) wicemistrzem AZS (W-wa), 1947 rok mistrzem był AZS (W-wa) wicemis-

trzem Wisła (Krak.), 1948 rok mistrzem był AZS (W-wa) wicemistrzem HKS (Łódź).

Wynika, że Łódź tylko raz jeden posiadała tytuł mistrzowski zdobyty przez Harcerski Klub Sportowy, a 9 razy dzielił HKS wicemistrzostwo.

Walki będą niezwykle zaciete, gdyż finalistkami są najlepsze drużyny w Polsce. O ile do damy, że w finale odbywają się spotkania 5-cio setowe, możemy zaryzykować twierdzenie, że o ostatecznym zwycięstwie będzie decydowało nie tylko wyszkolenie techniczne, ale przede wszystkim kondycja.

Spotkania odbędą się w sali Polskiej YMCA przy ul. Traugutta 3 w następującej kolejności: Sobota 19 lutego godz. 17-ta SKS (W-wa) — AZS (W-wa), godz. 18-ta Chemia (Łódź) — Grom (Gdynia).

Niedziela 20 lutego godz. 10-ta SKS (W-wa) — Grom (Gdynia), godz. 11-ta AZS (W-wa) — Chemia (Łódź), godz. 17-ta AZS (W-wa) — Grom (Gdynia), godz. 18-ta SKS (W-wa) — Chemia (Łódź).

Na ringach Warszawy i Poznania walczą juniorzy Polski z Węgrami

Węgry podali już skład reprezentacji juniorów w boksie, która walczyć będzie z reprezentacją juniorów Polski w niedzielę 20 bm. o godz. 12-ej w warszawskiej Ujeżdżalni. Goście przyjadą do Warszawy w następującym składzie: w. musza — SZARKA, kogucia — SZASZ, piórko — DUDAS, — lekka — JUKASZ, pół średnia — VALOCH, średnia — SZABO, półciężka — KOVACS i ciężka — FARELUS. Rezerwowi: MOLNAR (musza), NEMETH (kogucia), SZELINGER (półśrednia) i

RAUT (średnia). Reprezentacja Polski stanie w ringu w następującym zestawieniu: SOCZEWIŃSKI, CZAJKOWSKI, MATLOCH, DEBISZ, KAŻMERCZAK, SZNAJDER, KOŁECZKO i STEC.

Drugi mecz odbędzie się w Poznaniu we wtorek 22 bm., gdzie ze strony polskiej wystąpią: LUEDTKE, BZRÓSKA, KRUŻA, KRAWCZYK, STYSIAŁ, PALIŃSKI, GNAT i KOŁECZKO. W obydwu składach mogą zajść jeszcze zmiany.